



De ondergetekende:

mr. Corstiaan Anne Voogt, notaris in Amsterdam, verklaart over de statuten (de "**Statuten**") van de stichting: **Stichting Pensioenfonds ABP**, gevestigd in de gemeente Heerlen (de "**Stichting**"), het volgende:

- (i) de Statuten luiden overeenkomstig de aan deze verklaring gehechte tekst;
- (ii) de Statuten zijn voor het laatst gewijzigd bij akte (de "**Akte**"), verleden voor mr. C.A. Voogt, notaris in Amsterdam, op 4 juli 2023.

Ik, mr. C.A. Voogt, notaris, heb mij bij het afgeven van de hiervoor onder (i) en (ii) opgenomen verklaringen uitsluitend gebaseerd op de gegevens die zijn vermeld in het uittreksel uit het handelsregister van de inschrijving van de Stichting en een afschrift van de Akte.

Getekend in Amsterdam op 4 juli 2023.



STATUTEN

van:

Stichting Pensioenfonds ABP
statutair gevestigd in de gemeente Heerlen
d.d. 4 juli 2023

Naam en zetel.

Artikel 1.

- 1.1. De stichting draagt de naam: Stichting Pensioenfonds ABP.
- 1.2. De stichting is gevestigd in de gemeente Heerlen.

Begripsbepalingen.

Artikel 2.

- 2.1. In deze statuten wordt verstaan onder:
 - a. Abp-wet: de Algemene burgerlijke pensioenwet (wet van zes januari negentienhonderdzesenzestig, Stb. 6, zoals nadien gewijzigd en ingetrokken bij de Wet privatisering ABP);
 - b. auditcommissie: de commissie als bedoeld in artikel 16 van de Statuten;
 - c. belet: de situatie waarin een bestuurslid tijdelijk niet in staat is om zijn functie te vervullen, als gevolg van
 - (i) schorsing;
 - (ii) zwangerschaps- en bevallingsverlof;
 - (iii) ziekte; dan wel
 - (iv) onbereikbaarheid,in de gevallen bedoeld onder (iii) en (iv). zonder dat gedurende een termijn van vijf (5) dagen de mogelijkheid van contact tussen het betreffende lid van het bestuur en het fonds heeft bestaan;
 - d. bestuur: het bestuur van het fonds;
 - e. centrale: een van de navolgende centrales van overheidspersoneel:
 - 1. de Algemene Centrale van Overheidspersoneel;
 - 2. het Ambtenarencentrum;
 - 3. de Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen;
 - 4. de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel;
 - f. de vennootschap: APG Groep N.V., statutair gevestigd te Heerlen;
 - g. fonds: de stichting, bedoeld in artikel 1;
 - h. lichamen: de werkgevers, als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet, zijnde rechtspersonen, vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid, samenwerkingsvormen zonder rechtspersoonlijkheid die met verenigingen maatschappelijk gelijk kunnen worden gesteld, maatschappen en ondernemingen van publiekrechtelijke rechtspersonen;

- i. niet-uitvoerend(e) bestuurslid(leden): de bestuursleden die direct vertegenwoordiger zijn van belanghebbenden en die tevens belast zijn met het houden van toezicht, alsmede de onafhankelijk voorzitter;
- j. ontstentenis: de situatie waarin een bestuurslid is gedefungeerd om wat voor reden dan ook;
- k. overheidswerkgevers: RPDR en de werkgevers georganiseerd in ZPW;
- l. overheidswerknemers: de overheidswerknemers, bedoeld in artikel 2 van de Wet privatisering ABP;
- m. onafhankelijk voorzitter: de onafhankelijk voorzitter van het fonds welke behoort tot de niet-uitvoerende bestuursleden;
- n. pensioenen: ouderdomspensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen, nabestaandenpensioen en flexibel pensioen;
- o. RPDR: de Staat der Nederlanden als werkgever van de sectoren Rijk, Politie, Defensie en Rechterlijke macht;
- p. (schijn van) tegenstrijdig belang: het (in schijn) met elkaar verweven raken van de zakelijke en/of persoonlijke belangen van een persoon verbonden aan het fonds en de belangen van het fonds met als potentieel gevolg dat zijn belangen op enig moment (de schijn wekken te) conflicteren met die van het fonds;
- q. uitvoerend(e) bestuurslid(leden): de bestuursleden die niet direct vertegenwoordiger zijn van belanghebbenden en die tevens belast zijn met de dagelijkse uitvoering van het beleid van het fonds;
- r. werkgeverslid: een niet-uitvoerend bestuurslid, benoemd op bindende voordracht van ZPW of RPDR;
- s. werknemerslid: een niet-uitvoerend bestuurslid benoemd op bindende voordracht van een centrale of de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan;
- t. Wet FVP/ABP: de Wet financiële voorzieningen privatisering ABP;
- u. WENb: de vereniging Werkgeversvereniging WENb; en
- v. ZPW: de stichting Stichting Zelfstandige Publieke Werkgevers.

2.2. Onder verzekeren wordt mede begrepen: herverzekeren.

Doel, middelen en werkwijze.

Artikel 3.

- 3.1. Het fonds heeft ten doel om, als bedrijfstakpensioenfonds ten behoeve van de overheid, onderwijs en aangewezen en toegelaten lichamen, alsmede de in artikel 3a van deze statuten aangewezen bedrijfstak of bedrijfstakken, pensioenovereenkomsten uit te voeren ten behoeve van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden.
- 3.2. In aanvulling op het eerste lid kan het fonds:
 - a. al die handelingen verrichten die in overeenstemming zijn met de Pensioenwet, de Wet op het financieel toezicht en de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, en die er toe strekken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden inkomensvoorzieningen te bieden in aanvulling

- op hun aanspraken ingevolge het op hen van toepassing zijnde pensioenreglement;
- b. na de overheidswerkgevers en de centrales te hebben gehoord, ten behoeve van de aangesloten lichamen of de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden andere handelingen verrichten, voor zover deze verenigbaar zijn met het eerste lid.
- 3.3. Het bestuur stelt de doelstellingen en beleidsuitgangspunten vast, waaronder de risicohouding van het fonds. Andere organen van het fonds hebben daarbij de rol zoals bedoeld in artikel 102a, lid 1 van de Pensioenwet en artikel 1a van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds.
- Het bestuur van het fonds gebruikt deze doelstellingen en beleidsuitgangspunten bij de toetsing van de opdrachtaanvaarding door het fonds van de door de overheidswerkgevers en de centrales overeengekomen pensioenregelingen. Deze doelstellingen en beleidsuitgangspunten worden tevens gebruikt bij de besluitvorming, de verantwoording, de advisering, en het toezicht binnen het fonds.
- 3.4. Het bestuur stelt het beleid van het fonds vast, waaronder in ieder geval:
- a. het diversiteitsbeleid;
 - b. het geschiktheidsbeleid;
 - c. het beloningsbeleid, met inachtneming van het bepaalde in artikel 101a, lid 4 van de Pensioenwet.
- Daarnaast stelt het bestuur een gedragscode van het fonds vast.
- 3.5. Het bestuur stelt een actuariële en bedrijfstechnische nota vast. In de actuariële en bedrijfstechnische nota wordt de basis voor het verzekeringstechnische en financiële beleid van het fonds beschreven. Het bestuur legt de actuariële en bedrijfstechnische nota alsmede wijzigingen daarvan onverwijld voor aan De Nederlandsche Bank.
- Het bestuur legt de beleidsuitgangspunten van het vermogensbeheer vast in de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen van het fonds. Het bestuur legt daarin tevens vast de uitgangspunten die het hanteert en de maatregelen die het treft om voldoende afstand te bewaren tot de ondernemingen waarin in meer of mindere mate wordt deelgenomen.
- Het fonds zal, hetzij de dekking van de pensioenaanspraken en pensioenrechten in eigen beheer (voor eigen risico) houden, hetzij overeenkomsten van verzekering sluiten met één (1) of meer verzekeraars als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet.
- 3.6. De middelen van het fonds worden gevormd door:
- a. het vermogen dat het fonds krachtens artikel 24 van de Wet privatisering ABP verkrijgt van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds, bedoeld in artikel L 1 van de Abp-wet;
 - b. bijdragen van aangesloten lichamen;
 - c. inkomsten uit beleggingen;
 - d. bijdragen van deelnemers;

- e. verkrijgingen bij erfenis, legaat of schenking, met dien verstande, dat erfenissen door het bestuur niet worden aanvaard dan onder voorrecht van boedelbeschrijving;
 - f. andere inkomsten.
- 3.7. De uitgaven van het fonds worden gevormd door:
- a. uitkeringen overeenkomstig de pensioenreglementen;
 - b. uitvoeringskosten;
 - c. andere uitgaven die het bestuur noodzakelijk of wenselijk acht in verband met het doel van het fonds.

Aangewezen bedrijfstakken.

Artikel 3a.

Aangewezen bedrijfstak in de zin van artikel 3, eerste lid, is:

- de bedrijfstak luchthavens, bestaande uit lichamen die in Nederland een luchtvaartterrein of een gedeelte daarvan in eigendom hebben of beheren.

Aangesloten lichamen.

Artikel 4.

- 4.1. Aangesloten lichamen van het fonds zijn:
- a. de lichamen die overheidswerknemers, bedoeld in artikel 2 van de Wet privatisering ABP, in dienst hebben;
 - b. de lichamen die ingevolge een verplichtstelling als bedoeld in artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 verplicht zijn deel te nemen in het fonds;
 - c. de lichamen die op hun verzoek door het bestuur van het fonds tot het fonds zijn toegelaten en een uitvoeringsovereenkomst met het fonds gesloten hebben.
- 4.2. De lichamen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, kunnen door het bestuur tot het fonds worden toegelaten op grond van:
- a. het gegeven dat zij deel uitmaken van een aangewezen bedrijfstak als bedoeld in artikel 3a; of
 - b. het gegeven dat zij voldoen aan het gestelde in artikel 121 van de Pensioenwet en:
 - 1. de loonontwikkeling bij het lichaam ten minste gelijk is aan één van de bij het fonds aangesloten sectoren als omschreven in artikel 1, eerste lid, onderdeel q, Wet privatisering ABP en het lichaam deelneemt aan de sociale fondsen; of
 - 2. het gegeven dat er sprake is van een groepsverhouding tussen het lichaam dat verzoekt om toelating en een lichaam dat uit hoofde van het eerste lid, onderdeel a, is aangesloten bij het fonds; of
 - 3. het gegeven dat de toelating van het lichaam plaatsvindt aansluitend aan een periode waarin het lichaam (of diens rechtsvoorganger) uit hoofde van het eerste lid, onderdeel a, was aangesloten bij het fonds,

hierbij geldt dat in geval wordt voldaan aan één van de voorwaarden genoemd onder a of b, het bestuur niettemin kan besluiten het lichaam niet toe te laten, indien het bestuur van oordeel is dat toelating van het lichaam leidt tot ongewenste effecten voor het fonds.

- 4.3. Een lichaam houdt op aangesloten lichaam te zijn indien:
 - a. de aanwijzing van dat lichaam als lichaam waarvan de werknemers deelnemen in de Stichting Pensioenfonds ABP, is ingetrokken overeenkomstig artikel 3, vijfde lid, of artikel 22 van de Wet privatisering ABP;
 - b. de verplichte deelneming is ingetrokken overeenkomstig artikel 11 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000;
 - c. de toelating, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, en de uitvoeringsovereenkomst zijn beëindigd.
- 4.4. Het bestuur kan voorwaarden stellen met betrekking tot de toelating, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, en de beëindiging daarvan.
- 4.5. Het bestuur kan regels stellen met betrekking tot de toelating, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, en de beëindiging daarvan.
- 4.6. Een aangesloten lichaam is bij de beëindiging van zijn aansluiting anders dan overeenkomstig artikel 23 van de Wet privatisering ABP, een vergoeding aan het fonds verschuldigd wegens draagvlakverlies, verzekeringstechnisch nadeel en overige door het vertrek van het lichaam voor het fonds veroorzaakte lasten. Het bestuur stelt regels voor de berekening van deze vergoeding. Het bepaalde in dit artikellid is van overeenkomstige toepassing indien de deelneming in het fonds van een gedeelte van de werknemers in dienst van een aangesloten lichaam groepsgewijs wordt beëindigd of indien sprake is van een afwikkelingsaansluiting.

Deelnemers.

Artikel 5.

Deelnemers in het fonds zijn degenen die:

- a. ingevolge artikel 21 van de Wet privatisering ABP verplicht deelnemen in het fonds;
- b. ingevolge een verplichtstelling als bedoeld artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 verplicht deelnemen in het fonds;
- c. overigens in dienst zijn of zijn aangesteld door een aangesloten lichaam, met uitzondering van de personen of groepen van personen die door het bestuur van deelneming zijn uitgezonderd vanwege hun bijzondere arbeidsvoorwaarden of de bijzondere aard van hun werkzaamheden;
- d. deelnemer zijn geweest ingevolge de onderdelen a, b en c, en die hun deelnemerschap overeenkomstig het pensioenreglement vrijwillig voortzetten.

Bestuur.

Artikel 6.

- 6.1. Het fonds heeft een omgekeerd gemengd bestuur conform het bepaalde in de Pensioenwet.

- 6.2. Het bestuur bestaat uit zestien (16) leden, te weten drie (3) uitvoerende bestuursleden en dertien (13) niet-uitvoerende bestuursleden, waarvan één (1) onafhankelijk voorzitter.
- 6.3. Een uitvoerend bestuurslid wordt benoemd door de niet-uitvoerende bestuursleden na het horen van de uitvoerende bestuursleden. Benoeming vindt plaats op basis van de profielschets, die door de niet-uitvoerende bestuursleden is opgesteld gehoord hebbende de uitvoerende bestuursleden.
- 6.4. De niet-uitvoerende bestuursleden worden op de volgende wijze benoemd door het bestuur op basis van de profielschets die door de niet-uitvoerende bestuursleden is opgesteld:

- a. drie (3) niet-uitvoerende bestuursleden worden benoemd op bindende voordracht van ZPW en twee (2) niet-uitvoerende bestuursleden worden benoemd op bindende voordracht van RPDR.

Deze vijf (5) niet-uitvoerende bestuursleden worden hierna ook aangeduid als "werkgeversleden".

- b. vier (4) niet-uitvoerende bestuursleden worden benoemd op bindende voordracht van de centrales op de volgende wijze:
- (i) de Algemene Centrale van Overheidspersoneel heeft het recht één (1) niet-uitvoerend bestuurslid voor benoeming voor te dragen;
 - (ii) de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel heeft het recht één (1) niet-uitvoerend bestuurslid voor benoeming voor te dragen;
 - (iii) het Ambtenarencentrum heeft het recht één (1) niet-uitvoerend bestuurslid voor benoeming voor te dragen;
 - (iv) de Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen heeft het recht één (1) niet-uitvoerend bestuurslid voor benoeming voor te dragen.
- c. drie (3) niet-uitvoerende bestuursleden worden benoemd op bindende voordracht van de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan.

Deze zeven (7) niet-uitvoerende bestuursleden worden hierna ook aangeduid als de "werknemersleden". Binnen de werknemersleden worden de niet-uitvoerende bestuursleden onderscheiden in de deelnemersleden, zijnde de vier (4) leden die zijn benoemd op bindende voordracht van de centrales, en de pensioengerechtigden-leden, zijnde de drie (3) leden die zijn benoemd op bindende voordracht van de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan.

Waar in deze statuten wordt gesproken over werknemersleden zijn daaronder zowel de deelnemersleden als de pensioengerechtigden-leden begrepen, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk blijkt.

- 6.5. Het bestuur benoemt de leden van het bestuur op basis van het geschiktheidsprofiel en met inachtneming van de bindende voordrachten. Het geschiktheidsprofiel vormt onderdeel van het geschiktheidsbeleid wat is

- vastgesteld door het bestuur. Aan de hand van het geschiktheidsbeleid draagt het bestuur er zorg voor dat de geschiktheid van het bestuur blijvend op een dusdanig niveau wordt gehouden dat dit voldoende is met het oog op de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, overige aanspraakgerechtigden en aangesloten lichamen.
- 6.6. Het bestuur wijst een voor benoeming voorgedragen kandidaat bestuurslid af, indien deze naar het oordeel van het bestuur niet voldoet aan het geschiktheidsprofiel, zoals dat voorafgaande aan de voordracht voor de benoeming door het bestuur aan de voordragende organisatie kenbaar is gemaakt. Indien het bestuur een voorgedragen kandidaat afwijst, verzoekt het de betreffende organisatie of centrale die de voordracht heeft gedaan een nieuwe kandidaat voor te dragen.
- 6.7. De onafhankelijk voorzitter wordt benoemd door het bestuur, op voordracht van de niet-uitvoerende bestuursleden, gehoord hebbende de uitvoerende bestuursleden en op basis van het geschiktheidsprofiel zoals vastgesteld is door het bestuur.
- 6.8. De leden van het bestuur worden benoemd onder de opschortende voorwaarde dat De Nederlandsche Bank binnen de daartoe in artikel 106, vijfde lid, van de Pensioenwet gestelde termijn aan het bestuur bekend heeft gemaakt dat zij geen bezwaar heeft tegen de voorgenomen benoeming. Zij worden benoemd voor een periode van vier (4) jaar te rekenen vanaf het moment waarop De Nederlandsche Bank aan het bestuur bekend heeft gemaakt dat zij geen bezwaar heeft. Aftredende leden van het bestuur zijn ten hoogste tweemaal herbenoembaar. Een bestuurslid dat op grond van het verstrijken van de benoemingstermijn aftreedt, kan op verzoek van het bestuur in functie blijven tot zijn opvolger is benoemd.
- 6.9. De voornemens, de handelingen of de antecedenten van de leden van het bestuur mogen De Nederlandsche Bank geen aanleiding geven tot het oordeel dat, met het oog op de belangen, bedoeld in het vijfde lid, de betrouwbaarheid van deze personen niet buiten twijfel staat.
- 6.10. De leden van het bestuur richten zich bij de vervulling van hun taak naar de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, overige aanspraakgerechtigden en aangesloten lichamen en zorgen ervoor dat dezen zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.
- 6.11. Het bestuur brengt elke wijziging in de samenstelling van het bestuur vooraf ter kennis aan De Nederlandsche Bank.
- 6.12. Indien zich een wijziging voordoet van de antecedenten, bedoeld in het negende lid, stelt het bestuur van het fonds De Nederlandsche Bank daarvan onverwijld schriftelijk in kennis.
- 6.13. Tot uitvoerend bestuurslid kunnen uitsluitend worden benoemd natuurlijke personen die op het moment van benoeming geen lid (meer) zijn van het verantwoordingsorgaan en/of geen niet-uitvoerend bestuurslid (meer) zijn. Tot

niet-uitvoerend bestuurslid kunnen uitsluitend worden benoemd natuurlijke personen die op het moment van benoeming geen lid (meer) zijn van het verantwoordingsorgaan en/of geen uitvoerend bestuurslid (meer) zijn en die niet in een gezagsverhouding staan tot het bestuur.

- 6.14. Het lidmaatschap van het bestuur eindigt door:
 - a. het verstrijken van de zittingsduur;
 - b. bedanken door het bestuurslid;
 - c. overlijden;
 - d. verlies van het vrije beheer of de vrije beschikking over zijn vermogen;
 - e. ontslag wegens onvoldoende functioneren als bestuurslid;
 - f. onder curatelestelling in de zin van artikel 1:378 van het Burgerlijk Wetboek;
 - g. ontslag door de rechtbank, conform artikel 2:298 van het Burgerlijk Wetboek;
 - h. een bestuursbesluit, na een met redenen omkleed schriftelijk verzoek aan het bestuur van de organisatie, die het betreffende bestuurslid heeft voorgedragen .
- 6.15. Ingevolge artikel 6.14. lid e. en h. eindigt het lidmaatschap van het bestuur door ontslag van uitvoerende bestuursleden door de niet-uitvoerende bestuursleden. Dit ontslag vindt plaats na het horen van het betreffende uitvoerende bestuurslid, de onafhankelijk voorzitter en de overige uitvoerende bestuursleden.
- 6.16. Ingevolge artikel 6.14. lid e. en h. eindigt het lidmaatschap van het bestuur door ontslag van niet-uitvoerende bestuursleden, niet zijnde de onafhankelijk voorzitter, door het bestuur. Het eventuele ontslag vindt plaats na het horen van het betreffende niet-uitvoerende bestuurslid en de onafhankelijk voorzitter en na het horen van de voordragende organisatie indien het ontslag niet op hun verzoek plaatsvindt.
- 6.17. Ingevolge artikel 6.14. lid e eindigt het lidmaatschap van de onafhankelijk voorzitter van het bestuur door zijn of haar ontslagdoor het bestuur. Dit ontslag vindt plaats na het horen van de onafhankelijk voorzitter.
- 6.18. Schorsing van een bestuurslid kan plaatsvinden wegens onvoldoende functioneren van het bestuurslid. De procedure van schorsing is overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.15., 6.16., en 6.17. De schorsing vervalt, indien deze niet binnen drie (3) maanden door ontslag is gevolgd.
- 6.19. De werkwijze, taken en bevoegdheden van het bestuur, de uitvoerende bestuursleden, de niet-uitvoerende bestuursleden en de onafhankelijk voorzitter zijn nader uitgewerkt in het bestuursreglement.
- 6.20. De bestuursleden worden beloond conform het bepaalde in het beloningsbeleid van het fonds.
- 6.21. Voor zover uit de wet niet anders voortvloeit, worden aan (voormalige) bestuursleden, aan (voormalige) leden van andere organen van het fonds en aan (voormalige) medewerkers van het fonds vergoed:

- (i) de redelijke kosten van het voeren van verdediging tegen aanspraken wegens een handelen of nalaten in de uitoefening van hun functie of van een andere functie die zij op verzoek van het fonds vervullen of hebben vervuld;
- (ii) eventuele schadevergoedingen of boetes die zij verschuldigd zijn wegens een hierboven onder (i) vermeld handelen of nalaten;
- (iii) de redelijke kosten van het optreden in andere rechtsgedingen waarin zij als zodanig zijn betrokken met uitzondering van de gedingen waarin zij in hoofdzaak een eigen vordering geldend maken.

Een betrokkene heeft geen aanspraak op de vergoeding als hiervoor bedoeld, indien en voor zover er sprake is van opzet of grove schuld, alsook indien hij ernstig verwijtbaar heeft gehandeld, alsook wanneer de kosten van het vermogensverlies van de betrokkene zijn gedekt door een verzekering en de verzekeraar deze kosten of dit vermogensverlies heeft vergoed. Het bestuur kan ten behoeve van de betrokkenen verzekeringen tegen aansprakelijkheid afsluiten.

- 6.22. Van onvoldoende functioneren als bestuurslid als bedoeld in artikel 6.14. sub e. is sprake indien het desbetreffende bestuurslid:
- a. naar het oordeel van het bestuur op basis van de jaarlijkse evaluatie niet (naar behoren) functioneert;
 - b. in gebreke blijft te voldoen aan de aan het bestuurslidmaatschap gestelde verplichtingen of handelt in strijd met de statuten of reglementen van het fonds;
 - c. naar het oordeel van het bestuur gedragingen of (neven-)functies en/of taken verricht waardoor de goede naam of de belangen van het fonds worden geschaad;
 - d. een taak of functie uitoefent die op grond van wet- en regelgeving niet verenigbaar is met het bestuurslidmaatschap.

Taken en bevoegdheden van het bestuur.

Artikel 7.

- 7.1. Het bestuur is belast met het besturen van het fonds, waaronder begrepen het beheer van de middelen van het fonds en het nastreven van de doelstellingen van het fonds.
- 7.2. Het bestuur is binnen de doelstelling van het fonds bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij het fonds zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld voor een ander verbindt.
- 7.3. Ieder van de bestuursleden is bevoegd een deskundige te raadplegen, alsmede zich krachtens een bestuursbesluit, waarbij ten minste een vierde deel van de bestuursleden zich daarvoor heeft uitgesproken, ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan.
- 7.4. Indien de noodzaak van een verhoging van een of meer pensioenpremies zich aftekent, informeert het bestuur de centrales en de overheidswerkgevers tijdig

daarover, teneinde genoemde partijen in de gelegenheid te stellen zich omtrent die verhoging te kunnen beraden.

- 7.5. Het bestuur verdeelt bij bestuursreglement zijn taken onderling, waarbij het dagelijks besturen van het fonds uitsluitend zal berusten bij de uitvoerende bestuursleden en de taak om toezicht te houden op de taakuitoefening van de bestuursleden uitsluitend zal berusten bij de niet-uitvoerende bestuursleden. Wijziging van het bestuursreglement vindt plaats door een besluit van het bestuur na advies van het verantwoordingsorgaan.
- 7.6. Taken en bevoegdheden die niet bij of krachtens de wet of deze statuten dan wel het bestuursreglement aan uitvoerende of niet-uitvoerende bestuursleden zijn toebedeeld, worden opgepakt door de uitvoerende bestuursleden die een voorstel doen voor het toebedelen van deze taken en bevoegdheden. Het bestuur besluit over dat voorstel en stelt de toebedeling van de taken en bevoegdheden vast.
- 7.7. Het bestuur, de uitvoerende bestuursleden en de niet-uitvoerende bestuursleden zijn bevoegd tot het nemen van besluiten voor zover dat uit de in het bestuursreglement opgenomen taakverdeling blijkt. De besluiten worden genomen met in achtneming van respectievelijk de artikelen 11, 12 en 13 van deze statuten. De besluiten op grond van de hiervoor genoemde artikelen zijn allen aan te merken als bestuursbesluit en binden het bestuur.

Vertegenwoordiging.

Artikel 8.

- 8.1. Het bestuur vertegenwoordigt het fonds in en buiten rechte. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede toe aan twee (2) gezamenlijk handelende uitvoerende bestuursleden of aan één (1) uitvoerend bestuurslid gezamenlijk handelend met één (1) niet-uitvoerend bestuurslid.
- 8.2. Het bestuur kan bepalen dat ook andere personen bevoegd zijn het fonds te vertegenwoordigen.
- 8.3. De tot vertegenwoordiging bevoegden kunnen aan één (1) of meer medewerkers van het fonds en aan derden schriftelijk volmacht tot vertegenwoordiging verlenen.

Uitvoering van werkzaamheden.

Artikel 9.

- 9.1. Het bestuur kan de door het fonds, gelet op zijn doelstelling, uit te voeren werkzaamheden uitbesteden aan een rechtspersoon die ten doel heeft het uitvoeren van pensioenadministraties en vermogensbeheer.
- 9.2. Indien het fonds werkzaamheden uitbesteedt aan een derde draagt het bestuur er zorg voor dat deze derde de bij of krachtens de wet gestelde regels, die op de uitbesteding van toepassing zijn, naleeft. Ingeval van uitbesteding van werkzaamheden aan derden sluit het bestuur met de betreffende derde een uitbestedingsovereenkomst, die voldoet aan de terzake geldende wettelijke vereisten.
- 9.3. De uitvoerende bestuursleden kunnen de uitvoering van bepaalde taken delegeren aan medewerkers van het fonds, respectievelijk bepaalde door het

bestuur vast te stellen werkzaamheden, doen uitvoeren door een derde als hiervoor in dit artikel vermeld.

De hiervoor vermelde medewerkers van het fonds handelen in deze in opdracht van en onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

Vergaderingen van het bestuur.

Artikel 10.

- 10.1. Het bestuur vergadert zo vaak als de onafhankelijk voorzitter, of ten minste twee (2) andere bestuursleden dit gewenst achten. De onafhankelijk voorzitter stelt de agenda op en leidt deze vergaderingen.
- 10.2. De vergaderingen van het bestuur worden door of namens de onafhankelijk voorzitter of twee (2) bestuursleden gezamenlijk die een vergadering verlangen, schriftelijk opgeroepen. Deze oproeping geschiedt ten minste veertien dagen van tevoren en onder opgave van de agenda. In spoedeisende gevallen, ter beoordeling van de onafhankelijk voorzitter, behoeft de hiervoor genoemde termijn voor oproeping van de vergaderingen niet in acht te worden genomen.
- 10.3. Het bestuur, de uitvoerende bestuursleden en de niet-uitvoerende bestuursleden kunnen derden toelaten tot hun vergaderingen.
- 10.4. Nadere bepalingen over de vergaderingen van het bestuur zijn vastgelegd in het bestuursreglement.

Besluitvorming van het bestuur.

Artikel 11.

- 11.1. Besluiten kunnen slechts worden genomen in een vergadering van het bestuur waarin ten minste twee (2) uitvoerende bestuursleden en ten minste zeven (7) niet-uitvoerende bestuursleden, waarvan ten minste drie (3) werkgeversleden en ten minste vier (4) werknemersleden, aanwezig zijn. Indien dit quorum gedurende twee (2) vergaderingen achtereenvolgens niet wordt gehaald, vindt besluitvorming plaats conform het bepaalde in de noodprocedure die bij of krachtens het bestuursreglement wordt vastgesteld.
- 11.2. Voor besluiten brengt ieder uitvoerend bestuurslid twee (2) stemmen uit. Indien één (1) of meer uitvoerende bestuursleden ter vergadering ontbreken door afwezigheid of vacatures van een uitvoerend bestuurslid, vindt er een herverdeling van het aantal uit te brengen stemmen plaats, en wel zodanig dat ieder uitvoerend bestuurslid een zodanig aantal stemmen kan uitbrengen dat er in resulteert dat alle ter vergadering aanwezige uitvoerende bestuursleden tezamen zes (6) stemmen kunnen uitbrengen.
Voor de niet-uitvoerende bestuursleden geldt dat de werkgeversleden gezamenlijk evenveel stemmen uitbrengen als de werknemersleden gezamenlijk op de hierna beschreven wijze. Ieder werkgeverslid brengt twee (2) stemmen uit. Het werknemerslid dat is voorgedragen door de Algemene Centrale van Overheidspersoneel brengt twee (2) stemmen uit en de andere werknemersleden brengen ieder één éénderde ($1 \frac{1}{3}$ e) stem uit. Het voorgaande geldt indien alle niet-uitvoerende bestuursleden aanwezig zijn en er in het bestuur geen vacatures bestaan voor een niet-uitvoerend bestuurslid,

niet zijnde de onafhankelijk voorzitter. Ieder van de werknemersleden brengt een zodanig aantal stemmen uit, dat erin resulteert dat zij gezamenlijk tien (10) stemmen uitbrengen en, waarbij de vertegenwoordigers op bindende voordracht van de centrales gezamenlijk zes (6) stemmen kunnen uitbrengen en de vertegenwoordigers op bindende voordracht van de pensioengerechtigdengeleding in het verantwoordingsorgaan gezamenlijk vier (4) stemmen kunnen uitbrengen. Indien één (1) of meer werkgeversleden ter vergadering ontbreken door afwezigheid of vacatures, vindt er een herverdeling van het aantal uit te brengen stemmen plaats, en wel zodanig dat ieder werkgeverslid een zodanig aantal stemmen kan uitbrengen dat er in resulteert dat alle ter vergadering aanwezige werkgeversleden tezamen tien (10) stemmen kunnen uitbrengen. Indien één (1) of meer werknemersleden op bindende voordracht van de centrales ter vergadering ontbreken door afwezigheid of vacatures, vindt er een herverdeling van het door hen aantal uit te brengen stemmen plaats, over de aanwezige werknemersleden voorgedragen door de centrales, zodat zij tezamen zes (6) stemmen kunnen uitbrengen.

Indien één (1) of meer werknemersleden op bindende voordracht van de pensioengerechtigdengeleding van het verantwoordingsorgaan ter vergadering ontbreken door afwezigheid of vacatures, vindt er een herverdeling van het door hen aantal uit te brengen stemmen plaats, over de aanwezige werknemersleden op bindende voordracht van de pensioengerechtigdengeleding van het verantwoordingsorgaan, zodat zij tezamen vier (4) stemmen kunnen uitbrengen.

De onafhankelijk voorzitter brengt twee (2) stemmen uit.

- 11.3. Besluiten worden genomen met een gewone meerderheid van stemmen. Van een gewone meerderheid van stemmen is sprake als voldaan wordt aan de volgende twee (2) voorwaarden:
- a. de meerderheid van stemmen in het bestuur wordt uitgebracht vóór het voorstel; en
 - b. de meerderheid van stemmen uitgebracht door de niet-uitvoerende bestuursleden gezamenlijk, bestaande uit werkgeversleden en werknemersleden, wordt uitgebracht vóór het voorstel.
- 11.4. Indien bij de stemming geen gewone meerderheid wordt verkregen, is het voorstel verworpen, met dien verstande dat, indien het bestuur alsdan besluit dat het desbetreffende onderwerp van zo zwaarwegend belang is dat daarover op korte termijn dient te worden besloten, het voorstel wordt aangehouden. In dat geval zal binnen vijftig (35) dagen na afloop van de gehouden vergadering een nieuwe vergadering worden gehouden met inachtneming van artikel 10, tweede lid. Indien ook in deze tweede vergadering geen gewone meerderheid wordt verkregen conform artikel 11, derde lid, is het voorstel verworpen.
- 11.5. Indien in de algemene vergadering van de vennootschap een voorstel aan de orde komt, zoals hierna in dit lid vermeld, brengt het fonds slechts stem uit ten

gunste van dat voorstel, indien binnen het bestuur ten minste met een meerderheid van drie/vierde (3/4e) van de stemmen ten gunste van het voorstel wordt besloten.

Het fonds zal slechts met inachtneming van het hiervoor in dit lid bepaalde zijn stem uitbrengen in de bovenvermelde algemene vergadering, indien aan de orde komen voorstellen betreffende:

- a. de uitgifte van aandelen, alsook het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen;
- b. het verlenen van machtiging aan de raad van bestuur tot het inkopen van eigen aandelen;
- c. het aangaan van een juridische fusie of splitsing, statutenwijziging of ontbinding;
- d. het verlenen van goedkeuring aan de overdracht van de onderneming of vrijwel de gehele onderneming aan een derde;
- e. het verlenen van goedkeuring aan het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de vennootschap of een dochtermaatschappij met een andere rechtspersoon of vennootschap dan wel als volledig aansprakelijke vennoten in een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de vennootschap;
- f. het verlenen van goedkeuring aan het nemen of afstoten van een deelneming in het kapitaal van een vennootschap ter waarde van ten minste een derde van het bedrag van de activa volgens de balans met toelichting of, indien de vennootschap een geconsolideerde balans opstelt, volgens de geconsolideerde balans met toelichting volgens de laatst vastgestelde jaarrekening van de vennootschap, door haar of een dochtermaatschappij;
- g. het verlenen van goedkeuring aan het aangaan, beëindigen en wijzigen van samenwerkingsovereenkomsten;
- h. aangaan van een fusie, het verbreken van een fusie, het doen van een overname, het afstoten van een deelneming, het deelnemen in een andere entiteit, mits met het vorenstaande een belang is gemoeid van ten minste één/vierde gedeelte van het eigen vermogen van de vennootschap blijkens de laatst vastgestelde jaarrekening; en
- i. het verlenen van goedkeuring aan het vaststellen of wijzigen van het markt- en/of productbeleid van de vennootschap.

Het hiervoor in dit lid bepaalde ten aanzien van de besluitvorming is van overeenkomstige toepassing op een besluit tot vervreemding van aandelen in het kapitaal van de vennootschap. Besluitvorming omtrent aangelegenheden als hiervoor onder h en i vermeld, en als bedoeld in de vorige zin, zal slechts plaatsvinden, nadat met overheidswerkgevers en de centrales overleg is gepleegd.

- 11.6. Het bestuur geeft bij bestuursreglement, met inachtneming van deze statuten, nadere regels over de wijze van vergaderen, besluitvorming en verslaglegging.

- Het in de vorige zin vermelde bestuursreglement kan bepalen dat in spoedeisende gevallen, ter beoordeling van de onafhankelijk voorzitter, kan worden afgeweken van het in het eerste lid vermelde quorum.
- 11.7. In afwijking van het eerste lid kan een bestuursbesluit buiten een vergadering worden genomen indien het desbetreffende voorstel schriftelijk aan alle bestuursleden is voorgelegd, geen van de bestuursleden bezwaar maakt tegen deze wijze van besluitvorming en zoveel bestuursleden schriftelijk hun stem ten gunste van het voorstel uitbrengen, dat het voorstel daarmee volgens deze statuten vereiste meerderheid heeft gekregen.
- 11.8. Een bestuurslid neemt niet deel aan de beraadslaging en de besluitvorming indien hij daarbij een direct of persoonlijk belang heeft dat (in schijn) tegenstrijdig is met het belang van het fonds. Wanneer alle bestuursleden een direct of persoonlijk belang hebben dat (in schijn) tegenstrijdig is met het belang van het fonds, kan het besluit desalniettemin worden genomen door het bestuur, inclusief de bestuursleden die een direct of indirect persoonlijk belang heeft/hebben dat (in schijn) tegenstrijdig is met het belang van het fonds. In dit laatste geval wordt het besluit genomen onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen. Het bepaalde in de laatste twee (2) volzinnen geldt ook indien na toepassing van de eerste volzin van dit lid 8 het quorum voor besluitvorming als bedoeld in artikel 11, lid 1 niet meer wordt gehaald.
- 11.9. In geval van belet of ontstentenis van vijftien (15) of meer bestuursleden, dragen de voorzitter van het verantwoordingsorgaan, de voorzitters van de centrales en de voorzitters van RDPR en ZPW gezamenlijk het bestuur van het fonds tijdelijk over aan één (1) dan wel twee (2) of meerdere personen. Niettegenstaande het bepaalde in artikel 6.2 van deze statuten, kunnen personen die worden aangewezen om de bestuurstaken van de verhinderde of ontbrekende bestuursleden waar te nemen, dan wel, in geval van belet of ontstentenis van alle bestuursleden, het bestuur van de stichting waar te nemen, door de voorzitter van het verantwoordingsorgaan, de voorzitters van de centrales en de voorzitters van RDPR en ZPW tot uitvoerend of niet-uitvoerend bestuurslid worden benoemd. De tijdelijke waarneming van bestuurstaken eindigt in ieder geval indien door De Nederlandsche Bank een bewindvoerder wordt aangesteld.

Besluitvorming van de uitvoerende bestuursleden.

Artikel 12.

- 12.1. Besluiten kunnen slechts worden genomen in een vergadering van de uitvoerende bestuursleden waarin ten minste twee (2) uitvoerende bestuursleden aanwezig zijn.
- 12.2. Tenzij deze statuten anders bepalen, worden besluiten door de uitvoerende bestuursleden genomen met gewone meerderheid van stemmen.
- 12.3. Ieder uitvoerend bestuurslid heeft twee (2) stemmen.
- 12.4. Indien bij de stemming geen gewone meerderheid wordt verkregen, is het voorstel verworpen, met dien verstande dat, indien de uitvoerende

bestuursleden alsdan besluiten dat het desbetreffende onderwerp van zo zwaarwegend belang is dat daarover op korte termijn dient te worden besloten, het voorstel wordt aangehouden. In dat geval zal binnen vijftien (15) dagen na afloop van de gehouden vergadering een nieuwe vergadering worden gehouden met inachtneming van artikel 10, tweede lid. Indien ook in deze tweede (2^{de}) vergadering geen gewone meerderheid wordt verkregen, is het voorstel verworpen.

- 12.5. Bij bestuursreglement, met inachtneming van deze statuten, kunnen nadere regels over de wijze van vergaderen, besluitvorming en verslaglegging van de uitvoerend bestuursleden worden gesteld.
- 12.6. In afwijking van het eerste lid kan een besluit buiten een vergadering van de uitvoerende bestuursleden worden genomen indien het desbetreffende voorstel schriftelijk aan alle uitvoerende bestuursleden is voorgelegd, geen van de uitvoerende bestuursleden bezwaar maakt tegen deze wijze van besluitvorming en zoveel uitvoerende bestuursleden schriftelijk hun stem ten gunste van het voorstel uitbrengen, dat het voorstel daarmee volgens deze statuten vereiste meerderheid heeft gekregen.
- 12.7. Een uitvoerend bestuurslid neemt niet deel aan de beraadslaging en de besluitvorming indien hij daarbij een direct of persoonlijk belang heeft dat (in schijn) tegenstrijdig is met het belang van het fonds. Wanneer alle uitvoerende bestuursleden een direct of persoonlijk belang hebben dat (in schijn) tegenstrijdig is met het belang van het fonds, dan wordt het besluit genomen door de niet-uitvoerende bestuursleden, met inachtneming van het bepaalde in artikel 13. Het bepaalde in de laatste volzin geldt ook indien na toepassing van de eerste volzin van dit artikel het quorum voor besluitvorming als bedoeld in artikel 12, lid 1 niet meer wordt gehaald.
- 12.8. In geval van belet of ontstentenis van één (1) of meer uitvoerende bestuursleden dragen de niet-uitvoerende bestuursleden er zorg voor dat zo spoedig mogelijk één (1) of meer personen worden aangewezen om de bestuurstaken van de verhinderde of ontbrekende uitvoerende bestuursleden waar te nemen, dan wel, in geval van belet of ontstentenis van alle uitvoerende bestuursleden, het uitvoerend bestuur waar te nemen. Niettegenstaande het bepaalde in artikel 6.2 van deze statuten, kunnen personen die worden aangewezen om de bestuurstaken van de verhinderde of ontbrekende bestuursleden waar te nemen, door de niet-uitvoerende bestuursleden, gehoord de uitvoerende bestuursleden ten aanzien van wie geen sprake is van belet of ontstentenis, tot uitvoerend bestuurslid worden benoemd. Een tijdelijk uitvoerend bestuurslid is, met inachtneming van artikel 8 en artikel 11 van deze statuten, bevoegd tot vertegenwoordiging van de stichting en deelname aan beraadslagingen en besluitvorming van het bestuur. Indien de taken van één (1) of meer uitvoerende bestuursleden door een niet-uitvoerend bestuurslid worden waargenomen, dan is het niet-uitvoerend bestuurslid gedurende de periode van waarneming niet bevoegd tot uitoefening van de bevoegdheden die op grond van deze statuten en het bestuursreglement aan de niet-

uitvoerende bestuursleden zijn toegekend. De tijdelijke waarneming van bestuurstaken eindigt in ieder geval indien door De Nederlandsche Bank een bewindvoerder wordt aangesteld.

Besluitvorming van de niet-uitvoerende bestuursleden.

Artikel 13.

- 13.1. Besluiten kunnen slechts worden genomen in een vergadering van de niet-uitvoerende bestuursleden waarin enerzijds ten minste drie (3) werkgeversleden en anderzijds ten minste vier (4) werknemersleden aanwezig zijn.
- Indien er één (1) of meer vacatures voor niet-uitvoerende bestuursleden zijn, behouden de niet-uitvoerende bestuursleden hun bevoegdheden.
- 13.2. Ieder werkgeverslid brengt twee (2) stemmen uit. Het werknemerslid dat is voorgedragen door de Algemene Centrale van Overheidspersoneel brengt twee (2) stemmen uit en de andere werknemersleden brengen ieder één ééndertigste (1 1/3e) stem uit. Het voorgaande geldt indien alle niet-uitvoerende bestuursleden aanwezig zijn en er in het bestuur geen vacatures bestaan voor een niet-uitvoerend bestuurslid, niet zijnde de onafhankelijk voorzitter. Ieder van de werknemersleden brengt een zodanig aantal stemmen uit, dat erin resulteert dat zij gezamenlijk tien (10) stemmen uitbrengen en, waarbij de vertegenwoordigers op bindende voordracht van de centrales gezamenlijk zes (6) stemmen kunnen uitbrengen en de vertegenwoordigers op bindende voordracht van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan gezamenlijk vier (4) stemmen kunnen uitbrengen. Indien één (1) of meer werkgeversleden ter vergadering ontbreken door afwezigheid of vacatures, vindt er een herverdeling van het aantal uit te brengen stemmen plaats, en wel zodanig dat ieder werkgeverslid een zodanig aantal stemmen kan uitbrengen dat er in resulteert dat alle ter vergadering aanwezige werkgeversleden tezamen tien (10) stemmen kunnen uitbrengen. Indien één (1) of meer werknemersleden op bindende voordracht van de centrales ter vergadering ontbreken door afwezigheid of vacatures, vindt er een herverdeling van het door hen aantal uit te brengen stemmen plaats, over de aanwezige werknemersleden voorgedragen door de centrales, zodat zij tezamen zes (6) stemmen kunnen uitbrengen. Indien één (1) of meer werknemersleden op bindende voordracht van de pensioengerechtigden van het verantwoordingsorgaan ter vergadering ontbreken door afwezigheid of vacatures, vindt er een herverdeling van het door hen aantal uit te brengen stemmen plaats, over de aanwezige werknemersleden op bindende voordracht van de pensioengerechtigden van het verantwoordingsorgaan, zodat zij tezamen vier (4) stemmen kunnen uitbrengen.
- De onafhankelijk voorzitter brengt twee (2) stemmen uit.
- Besluitvorming vindt plaats met een gewone meerderheid van stemmen. Van een gewone meerderheid van stemmen is sprake als voldaan wordt aan de volgende twee voorwaarden:

- a. de meerderheid van stemmen uitgebracht door de werkgeversleden en de werknemersleden en de onafhankelijk voorzitter wordt uitgebracht vóór het voorstel; en
 - b. de meerderheid van stemmen uitgebracht door de niet-uitvoerende bestuursleden, bestaande uit werkgevers- en werknemersleden, wordt uitgebracht vóór het voorstel.
- 13.3. Indien bij de stemming geen gewone meerderheid wordt verkregen, is het voorstel verworpen, met dien verstande dat, indien het bestuur alsdan besluit dat het desbetreffende onderwerp van zo zwaarwegend belang is dat daarover op korte termijn dient te worden besloten, het voorstel wordt aangehouden. In dat geval zal binnen vijftig (35) dagen na afloop van de gehouden vergadering een nieuwe vergadering worden gehouden met inachtneming van artikel 10, tweede lid. Indien ook in deze tweede vergadering geen gewone meerderheid wordt verkregen, is het voorstel verworpen.
- 13.4. Bij bestuursreglement, met inachtneming van deze statuten, kunnen nadere regels over de wijze van vergaderen, besluitvorming en verslaglegging van de niet-uitvoerend bestuursleden worden gesteld. Het in de vorige zin vermelde reglement kan bepalen dat in spoedeisende gevallen, ter beoordeling van de onafhankelijk voorzitter, kan worden afgeweken van het in het eerste lid vermelde quorum.
- 13.5. In afwijking van het eerste lid kan een besluit buiten een vergadering van de niet-uitvoerende bestuursleden worden genomen indien het desbetreffende voorstel schriftelijk aan alle niet-uitvoerende bestuursleden is voorgelegd, geen van de niet-uitvoerende bestuursleden bezwaar maakt tegen deze wijze van besluitvorming en zoveel niet-uitvoerende bestuursleden schriftelijk hun stem ten gunste van het voorstel uitbrengen, dat het voorstel daarmee volgens deze statuten vereiste meerderheid heeft gekregen.
- 13.6. Een niet-uitvoerend bestuurslid neemt niet deel aan de beraadslaging en de besluitvorming indien hij daarbij een direct of persoonlijk belang heeft dat (in schijn) tegenstrijdig is met het belang van het fonds. Indien alle niet-uitvoerende bestuursleden een direct of persoonlijk belang hebben dat (in schijn) tegenstrijdig is met het belang van het fonds, kan het besluit desalniettemin worden genomen door de niet-uitvoerende bestuursleden, inclusief de niet-uitvoerende bestuursleden die een direct of indirect persoonlijk belang hebben dat tegenstrijdig is met het belang van het fonds. In dit laatste geval wordt het besluit genomen onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen. De niet-uitvoerende bestuursleden leggen over een op deze wijze genomen besluit achteraf verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan. Het bepaalde in de laatste twee (2) volzinnen geldt ook indien na toepassing van de eerste volzin van dit artikel het quorum voor besluitvorming als bedoeld in artikel 13, lid 1 niet meer wordt gehaald.
- 13.7. In geval van belet of ontstentenis van alle niet-uitvoerende bestuursleden, dragen de voorzitter van het verantwoordingsorgaan en de voorzitter van de

uitvoerende bestuursleden gezamenlijk de taken van de niet-uitvoerende bestuursleden tijdelijk op aan twee (2) of meerdere personen. Deze waarneming duurt totdat de periode van belet of ontstentenis van tenminste twee niet-uitvoerende bestuursleden is geëindigd, dan wel tot de aanstelling van een bewindvoerder door De Nederlandsche Bank.

Pensioenreglement.

Artikel 14.

- 14.1. Het bestuur stelt één (1) of meer pensioenreglementen vast en is bevoegd vastgestelde reglementen te wijzigen met inachtneming van hetgeen de betrokken werkgeversorganisatie- of -organisaties, onderscheidenlijk werkgever is of zijn overeengekomen met de betrokken werknemersorganisaties omtrent de pensioenen, behoudens wat betreft de vaststelling door het bestuur van de hoogte van de verschuldigde bijdragen en behoudens het tweede lid van dit artikel.
- 14.2. Indien op enig tijdstip redelijkerwijs valt te voorzien dat de lasten en baten van het fonds niet met elkaar in evenwicht kunnen worden gebracht, kan het bestuur wijzigingen aanbrengen in de rechten en verplichtingen van de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden, met inachtneming van het bepaalde in artikel 134 van de Pensioenwet. Het bestuur zal het pensioenreglement of de -reglementen aanpassen aan de in de vorige volzin bedoelde wijzigingen.
- 14.3. Een pensioenreglement en een wijziging daarin treden in werking op de door het bestuur vastgestelde datum.
- 14.4. Een pensioenreglement mag geen bepalingen bevatten die onverenigbaar zijn met deze statuten.

Bestuurscommissies.

Artikel 15.

Het bestuur kan besluiten één (1) of meer commissies te benoemen die een strategie voorbereidende en beleidsvoorbereidende rol hebben. De samenstelling, verdere taak en werkwijze van deze commissies wordt in het bestuursreglement uitgewerkt.

Auditcommissie.

Artikel 16.

- 16.1. De niet-uitvoerende bestuursleden stellen een auditcommissie in. Deze auditcommissie ondersteunt de niet-uitvoerende bestuursleden met het toezicht en is ten minste belast met toezicht op:
 - a. de risicobeheersing;
 - b. het beleggingsbeleid;
 - c. de financiële informatieverschaffing door het fonds.
- 16.2. De niet-uitvoerende bestuursleden benoemen en ontslaan de leden van de auditcommissie. De auditcommissie bestaat uit niet-uitvoerende bestuursleden en externen.
- 16.3. De samenstelling, taken en werkwijze van de auditcommissie worden nader geregeld in een door het bestuur vast te stellen reglement auditcommissie.

Commissie van Beroep.

Artikel 17.

- 17.1. Er is een Commissie van Beroep die als taak heeft om namens het bestuur te besluiten op het bezwaar van een belanghebbende tegen een besluit dat is genomen krachtens de statuten en reglementen van het fonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking.
- 17.2. De taken van de Commissie van Beroep zijn uitgewerkt in het reglement Commissie van Beroep.

Beleggingen.**Artikel 18.**

De beschikbare gelden van het fonds worden, op basis van een door het bestuur vast te stellen strategisch beleggingsplan, solide belegd met inachtneming van eisen van solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en spreiding van risico.

Het bestuur voert een beleggingsbeleid dat in overeenstemming is met de prudent-person regel en met name gebaseerd is op de volgende uitgangspunten:

- a. de waarden worden belegd in het belang van de aanspraak- en pensioengerechtigden;
- b. de beleggingen worden gewaardeerd op basis van marktwaarde.

Verantwoordingsorgaan.**Artikel 19.**

- 19.1. Het fonds kent een verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit achtenveertig (48) leden.
- 19.2. Zestien (16) leden zijn vertegenwoordigers van de aangesloten lichamen, waarvan elf (11) leden worden benoemd en ontslagen door ZPW, vier (4) leden worden benoemd en ontslagen door RPDR en één (1) lid wordt benoemd en ontslagen door WENb.
- De overige tweeëndertig (32) leden zijn vertegenwoordigers van de deelnemers en de pensioengerechtigden. De deelnemers en de pensioengerechtigden zijn evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen in het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd. Het verantwoordingsorgaan bestaat derhalve uit een drietal geledingen, te weten de geleding van de aangesloten lichamen, de geleding van de deelnemers en de geleding van de pensioengerechtigden.
- 19.3. De vertegenwoordigers van de deelnemers worden verkozen via kandidatenlijsten door de deelnemers. Kandidatenlijsten kunnen worden ingediend door de centrales, door de verenigingen, die voldoen aan het bepaalde in artikel 115, lid 4, juncto 6, van de Pensioenwet, en door individuele deelnemers.
- De vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden worden in het verantwoordingsorgaan verkozen via kandidatenlijsten door de pensioengerechtigden. Kandidatenlijsten kunnen worden ingediend door verenigingen, die voldoen aan het bepaalde in artikel 115, lid 4, juncto 6, van de Pensioenwet, en door individuele pensioengerechtigden. Ontslag van de vertegenwoordigers van de deelnemers en de vertegenwoordigers van de

- pensioengerechtigden vindt plaats door het verantwoordingsorgaan, na het horen van het betreffende lid en de niet-uitvoerende bestuursleden.
- 19.4. De wijze van kandidaatstelling, de inrichting van de verkiezingen en de vaststelling van de uitslag worden nader geregeld in een door het verantwoordingsorgaan vast te stellen verkiezingsreglement verantwoordingsorgaan. De samenstelling, de taak en werkwijze van het verantwoordingsorgaan worden overigens in een door het bestuur, met instemming van het verantwoordingsorgaan, vast te stellen reglement verantwoordingsorgaan nader geregeld.
- 19.5. De vertegenwoordigers van de aangesloten lichamen en de vertegenwoordigers van de deelnemers casu quo de pensioengerechtigden worden benoemd respectievelijk verkozen voor een periode van vier (4) jaar. Het verantwoordingsorgaan legt in het reglement zoals bedoeld in het vorige lid vast hoe vaak een lid herbenoemd dan wel herkozen kan worden. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan eindigt, door het verstrijken van de zittingsduur, door bedanken door een lid, door overlijden, of door toetreden tot het bestuur.
- 19.6. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan brengt één (1) stem uit in het verantwoordingsorgaan. Een lid kan aan een ander lid volmacht verlenen om namens hem stem uit te brengen. Een lid kan slechts namens één (1) ander lid van het verantwoordingsorgaan stem uitbrengen. Alle besluiten worden genomen met een gewone meerderheid van de stemmen, tenzij in deze statuten anders is opgenomen.
- 19.7. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd.
- 19.8. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het bestuursverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van de niet-uitvoerende bestuursleden, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede over beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het bestuursverslag van het fonds opgenomen.
- 19.9. Het bestuur en het verantwoordingsorgaan komen ten minste tweemaal (2) per kalenderjaar in vergadering bijeen.
- 19.10. Het fonds stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over:
- a. het beleid inzake beloningen;
 - b. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
 - c. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
 - d. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
 - e. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
 - f. liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;

- g. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
 - h. het omzetten van het fonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
 - i. het vaststellen en wijzigen van de premie- en indexatienota;
 - j. het vaststellen en wijzigen van het strategisch beleggingsbeleid;
 - k. het vaststellen en wijzigen van de actuariële en bedrijfstechnische nota;
 - l. het vaststellen en wijzigen van het strategisch meerjarenplan;
 - m. de wijziging van de statuten en de reglementen van de organen van het fonds (niet zijnde pensioenreglementen), en onverminderd het bepaalde in artikel 19, vierde lid, tweede zin;
 - n. het vaststellen en wijzigen van een herstelplan;
 - o. het terugstorten van premie of verlenen van premiekorting;
 - p. het doorvoeren van kortingsmaatregelen;
 - q. het aangaan, wijzigen of beëindigen van de uitbestedingsovereenkomst(en) met de uitvoeringsorganisatie(s);
 - r. profielen externe leden van de auditcommissie;
 - s. algemene profielen voor de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden.
- 19.11. Het advies van het verantwoordingsorgaan wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de in het tiende lid bedoelde besluiten.
- 19.12. Bij het vragen van advies wordt aan het verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben.
- 19.13. Het verantwoordingsorgaan kan, zowel gevraagd als ongevraagd, advies uitbrengen.
- 19.14. Het verantwoordingsorgaan heeft voorts recht op overleg met de niet-uitvoerende bestuursleden. Het verantwoordingsorgaan kan spreken met de uitvoerende bestuursleden in de hoedanigheid van vertegenwoordigers van het bestuur.

Sleutelfuncties.

Artikel 20.

Het bestuur richt drie Sleutelfuncties in: een risicobeheerfunctie, een actuariële functie en een interne auditfunctie. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden vastgelegd bij of krachtens een door het bestuur vast te stellen bestuursreglement.

Actuaris.

Artikel 21.

- 21.1. Het bestuur benoemt en ontslaat een waarmerkende actuaris.
- 21.2. De waarmerkende actuaris is belast met het afleggen van een actuariële verklaring met betrekking tot het actuariële verslag, bedoeld in artikel 23, zevende lid. De externe waarmerkende actuaris voert de in de statuten omschreven taken uit conform de voorschriften in artikel 148 van de Pensioenwet.

Accountant.**Artikel 22.**

- 22.1. Het bestuur benoemt een registeraccountant of wijst een organisatie aan waarin registeraccountants samenwerken. Het bestuur kan de registeraccountant ontslaan of de aanwijzing intrekken van de in de eerste volzin bedoelde organisatie.
- 22.2. De registeraccountant of organisatie heeft tot taak de controle van de administratie van het fonds, het jaarlijks uitbrengen van een rapport over de financiële toestand van het fonds en de controle van het door het bestuur uit te brengen verslag, bedoeld in artikel 23, vierde lid, en het afleggen van een verklaring ter zake.

Boekjaar en jaarstukken.**Artikel 23.**

- 23.1. Het boekjaar van het fonds valt samen met het kalenderjaar.
- 23.2. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van het fonds en van alles betreffende de werkzaamheden van het fonds, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van het fonds kunnen worden gekend.
- 23.3. Onverminderd hetgeen overigens bij wet is bepaald, is het bestuur verplicht jaarlijks binnen zes (6) maanden na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten van het fonds te maken en op papier te stellen. De balans en de staat van baten en lasten wordt vergezeld van een toelichting. Het bestuur geeft aan de registeraccountant of de organisatie, bedoeld in artikel 22, opdracht om bij deze stukken een verklaring omtrent de getrouwheid af te leggen. Het bestuur draagt jaarlijks binnen zes (6) maanden na afloop van het boekjaar zorg voor de opstelling van een actuariael verslag, welk verslag wordt voorzien van de verklaring van de waarmerkende actuaris.
- 23.4. Het bestuur stelt tegelijkertijd met de in het derde lid bedoelde bescheiden een bestuursverslag op.
- 23.5. Het bestuur zendt het vastgestelde bestuursverslag, de jaarrekening, de verklaring van de registeraccountant, bedoeld in artikel 22, en de verklaring van de waarmerkende actuaris, als bedoeld in het derde lid, uiterlijk in de maand juli aan:
- de overheidswerkgevers;
 - WENb;
 - de centrales;
 - de verenigingen, als bedoeld in artikel 19, lid 3, laatste zin, waarvan een lid is verkozen in het verantwoordingsorgaan;
 - de leden van het verantwoordingsorgaan.
- 23.6. Het bestuur van het fonds legt jaarlijks binnen zes (6) maanden na afloop van het boekjaar aan De Nederlandsche Bank een jaarrekening, een bestuursverslag en overige gegevens over het verstreken boekjaar over,

waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het fonds gegeven wordt en waaruit ten genoegen van De Nederlandsche Bank blijkt dat aan het bij of krachtens de Pensioenwet bepaalde wordt voldaan en dat de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers en overige belanghebbenden, voldoende gewaarborgd geacht kunnen worden.

- 23.7. Het bestuur van het fonds legt jaarlijks, of - indien De Nederlandsche Bank dit nodig acht - binnen kortere termijn, aan De Nederlandsche Bank een actuair verslag betreffende het fonds over.
- 23.8. Het bestuur draagt ervoor zorg dat het samenstellen en het overleggen aan De Nederlandsche Bank van de bescheiden, bedoeld in het zesde en zevende lid, geschieden met inachtneming van de ter zake door De Nederlandsche Bank gegeven aanwijzingen.

Reglementen.

Artikel 24.

Het bestuur kan een of meer reglementen vaststellen of wijzigen, teneinde specifieke onderwerpen betreffende het fonds nader te regelen.

Overeenkomsten met andere pensioenfondsen.

Artikel 25.

- 25.1. Het bestuur is bevoegd met andere pensioenfondsen overeenkomsten te sluiten, die ten doel hebben om bij overgang van alle deelnemers, of een bepaalde groep van deelnemers van het andere pensioenfonds naar het fonds:
- a. de verplichtingen van het andere pensioenfonds jegens deze deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en de overige aanspraakgerechtigden, die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat over te nemen; of
 - b. aan deze deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en de overige aanspraakgerechtigden, die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, aanspraken op pensioen te verlenen volgens het pensioenreglement van het fonds.
- 25.2. Het bestuur is bevoegd met andere pensioenfondsen overeenkomsten te sluiten die ten doel hebben om bij overgang van alle deelnemers, of een bepaalde groep van deelnemers van het fonds naar het andere pensioenfonds:
- a. de verplichtingen van het fonds jegens deze deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en de overige aanspraakgerechtigden, die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, over te dragen; of
 - b. aan deze deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en de overige aanspraakgerechtigden, die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, aanspraken op pensioen te verlenen volgens het pensioenreglement van het andere fonds.

- 25.3. Het bestuur kan in verband met het eerste en tweede lid ten aanzien van de betrokken deelnemers afwijken van de bepalingen van de statuten en het pensioenreglement.
- 25.4. Het bestuur is bevoegd met andere pensioenuitvoerders, zoals publiekrechtelijke pensioenfondsen, pensioenfondsen waarop de Pensioenwet van toepassing is en verzekeraars, als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet, alsmede met de betrokken werkgever, indien dit noodzakelijk zou zijn, overeenkomsten te sluiten die ten doel hebben om bij veranderingen van pensioenuitvoerder waarden over te dragen dan wel over te nemen.
- 25.5. Het bestuur is bevoegd overeenkomsten aan te gaan met anderen, zoals pensioenfondsen, levensverzekeringsmaatschappijen, bedrijfsverenigingen en de Sociale Verzekeringsbank, teneinde regelingen te treffen voor de coördinatie van werkzaamheden, die zowel tot de taak van het fonds als tot die van een of meer andere partijen bij de overeenkomst behoren.

Statutenwijzigingen.

Artikel 26.

- 26.1. Het bestuur is bevoegd te besluiten tot wijziging van de statuten. met inachtneming van artikel 19, tiende lid, sub m.
- 26.2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid kan slechts worden genomen, indien ten minste drie/vierde (3/4e) van het aantal stemmen dat in totaal kan worden uitgebracht voor het voorstel wordt uitgebracht en gehoord de overheidswerkgevers en de centrales.

Duur en ontbinding.

Artikel 27.

- 27.1. De stichting is voor onbepaalde tijd opgericht.
- 27.2. Het bestuur is bevoegd te besluiten tot ontbinding van het fonds, met inachtneming van artikel 19, tiende lid, sub f.
- 27.3. Een besluit tot ontbinding van het fonds moet tevens de bestemming inhouden van een eventueel batig saldo. Dit saldo moet worden bestemd voor een doel dat het meest overeenstemt met het doel van het fonds.
- 27.4. Bij ontbinding van het fonds is het bestuur belast met de vereffening en blijven de bepalingen van deze statuten zo veel mogelijk van kracht.
- 27.5. In geval van ontbinding zal het fonds overgaan tot het overdragen van zijn verplichtingen aan een pensioenuitvoerder, als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet.